

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT BUDŻETU I FINANSÓW

KBF-41007/2008

Nr ewid. 86/2008/P07042/KBF

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2007 roku budżetu państwa w części 13

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

W a r s z a w a m a j 2 0 0 8 r .

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2007 roku
budżetu państwa w części 13
Instytut Pamięci Narodowej –
Komisja Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu**

Dyrektor Departamentu
Budżetu i Finansów

Waldemar Długolecki

Zatwierdzam:

Stanisław Jarosz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, maja 2008 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-22- 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
CEL I ZAKRES KONTROLI	4
METODYKA KONTROLI	4
UWARUNKOWANIA PRAWNE I ORGANIZACYJNE	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	5
OCENA OGÓLNA	5
SPRAWOZDAWCZOŚĆ	5
POŚWIADCZENIE RZETELNOŚCI KSIĄG RACHUNKOWYCH	6
UWAGI I WNIOSKI	6
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	7
DOCHODY	7
NALEŻNOŚCI	7
PLAN WYDATKÓW	7
WYDATKI	8
ROZLICZENIE ŚRODKÓW	9
WYDATKI NIETYTUŁOWE	9
DOTACJE (BEZ MAJĄTKOWYCH)	9
ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA	10
POCHODNE OD WYNAGRODZEŃ	10
ZAKUPY TOWARÓW I USŁUG	10
WYDATKI MAJĄTKOWE	11
ZOBOWIĄZANIA	12
INNE USTALENIA KONTROLI	12
4. WYKONANIE PLANÓW FINANSOWYCH.....	13
GOSPODARSTWO POMOCNICZE	13
DOCHODY WŁASNE JEDNOSTKI BUDŻETOWEJ	13
5. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	14
PROTOKÓŁ	14
WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	14

Załączniki

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Budżetu i Finansów – od 10 stycznia do 1 kwietnia 2008. r. przeprowadziła, na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę *Wykonanie budżetu państwa w 2007 r. w części 13 Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN)*. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2007² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Centrali IPN.

Metodyka kontroli

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa na rok 2007⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części budżetowej 13 jest Prezes IPN który realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu⁵. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. w części 13 funkcjonowało 10 Oddziałów IPN – dysponentów III stopnia i jedno gospodarstwo pomocnicze. Minister Finansów, zgodnie z art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶, włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701.

² Ustawa z dnia 25 stycznia 2007 r. (Dz.U. Nr 15, poz. 90).

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kontrola_budzetowa.pdf.

⁵ Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424.

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2007 r. w części 13 Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

Prezes IPN sprawował prawidłowo, określony w art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ustalonych procedur kontroli.

Badanie 32,3% dochodów i 36,6% wydatków Centrali IPN wykazało, że zostały one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uzyskane dochody były terminowo przekazane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, a wydatki ponoszono z zachowaniem procedur Prawo zamówień publicznych⁷. Stwierdzone w toku kontroli uchybienie dotyczyło użytkowania przez Prezesa IPN płatniczej karty kredytowej, której rachunek bankowy prowadzony był w Gospodarstwie Pomocniczym IPN i za jego pośrednictwem dokonywano rozliczania karty. Nieprawidłowość ta nie miała wpływu na wykonanie budżetu w części 13

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń poprawność rocznych sprawozdań budżetowych.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych Centrali IPN oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych w Centrali IPN, Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że roczne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23)

oraz kwartalne sprawozdania o stanie należności (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z) zostały sporządzone terminowo i prawidłowo⁸ w oparciu o dane z ewidencji księgowej. Kontrola przenoszenia danych z 11 sprawozdań jednostkowych (10 oddziałów IPN i centrali) do rocznych, łącznych sprawozdań Rb-23, Rb-27, Rb-28 i kwartalnych Rb-N, Rb-Z części 13 Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, nie wykazała błędów.

Skontrolowane sprawozdania przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków w 2007 r., a także należności i zobowiązań. Ponadto sprawozdania Rb-31 z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych i Rb-34 z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych sporządzone były prawidłowo.

⁷ J.t Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655.

⁸ Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

NIK nie wnosi też uwag do inwentaryzacji stanu aktywów i pasywów na koniec roku 2007, która przeprowadzona została zgodnie z postanowieniami art. 26 i 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹.

Poświadczenie rzetelności ksiąg rachunkowych

Najwyższa Izba Kontroli, wobec niestwierdzenia nieprawidłowości, pozytywnie ocenia skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych Centrali IPN. Powyższą ocenę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania 188 dowodów księgowych wybranych metodą monetarną¹⁰. Łączna wartość operacji udokumentowanych wylosowanymi dowodami księgowymi wyniosła 38.894,0 tys. zł, czyli 19,3% łącznej kwoty wydatków zrealizowanych w części nr 13 w roku 2007.

Uwagi i wnioski

NIK wnioskuje o zaprzestanie korzystania z płatniczej karty kredytowej rozliczanej za pośrednictwem Gospodarstwa Pomocniczego IPN.

⁹ J.t. Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

¹⁰ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Dochody

Dochody zrealizowane w części 13 Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w roku 2007 r. wyniosły 556,2 tys. zł, tj. 170,6% kwoty zaplanowanej i były wyższe o 64,6% od wykonania w roku 2006. Głównymi źródłami uzyskanych dochodów były wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek prokuratorskich na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych. Pozostałe dochody dotyczyły tzw. wynagrodzenia płatnika (obniżenia składki ZUS z tytułu terminowej jej realizacji), sprzedaży składników majątkowych, kar umownych, wyższej niż planowano wpłaty zysku osiągniętego przez gospodarstwo pomocnicze. Biorąc pod uwagę, że znacznej części zrealizowanych kwot dochodów nie można było wcześniej przewidzieć, NIK nie zgłasza zastrzeżeń do rzetelności planowania. Dane o dochodach budżetowych przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

W wyniku kontroli piętnastu dowodów wybranych metodą losową na kwotę 82,1 tys. zł, tj. 14,8% dochodów zrealizowanych w części 13 Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że dochody budżetu państwa były przez IPN rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa, w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹¹.

Należności

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. nie wystąpiły zaległości w realizacji dochodów budżetowych, jak również nie dokonywano umorzeń, zaniechań poboru, odroczeń należności budżetu państwa, a należności długoterminowe w kwocie 378,8 tys. zł wynikały z udzielonych pożyczek na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorów.

Plan wydatków

Zaplanowany dla części 13 w ustawie budżetowej limit wydatków w kwocie 172.358,0 tys. zł został w trakcie roku zwiększony – przez przeniesienie 35.430 tys. zł z rezerw celowych – do kwoty 207.788,0 tys. zł. Środki z rezerw celowych budżetu państwa przeznaczone były na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń wynikającego z wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 r., które zmieniało tabele miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników, nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania¹², (20.000 tys. zł) oraz 15.430 tys. zł na dofinansowanie zadań związanych z nowelizacją ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o IPN¹³ (w tym na sfinansowanie od 1 kwietnia 2007 r. wynagrodzeń 38 prokuratorów i wynagrodzeń wraz z pochodnymi 266 pracowników nieobjętych mnożnikowymi systemami

¹¹ Dz.U. Nr 116, poz. 784.

¹² W sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek Dz.U. Nr 45, poz. 290.

¹³ Z dnia 14 lutego 2007 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 162).

wynagrodzeń) i ustawą z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa komunistycznego z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów¹⁴. Ustawy te zobowiązywały do utworzenia Biura Lustracyjnego w Centrali Instytutu oraz oddziałowych biur lustracyjnych w poszczególnych Oddziałach IPN. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r.¹⁵ stwierdzający niezgodność z Konstytucją niektórych zapisów ustawy z dnia 18 października 2006 r. oraz ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r., wpłynął na ograniczenie wykonywania niektórych zadań, np. zaprzestano rozpoczętych wcześniej prac związanych z katalogowaniem osób będących osobowym źródłem informacji czy katalogowaniem osób poszkodowanych. Uruchomienie środków (15.430 tys. zł) nastąpiło 4 kwietnia 2007 r., tj. przed orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W związku z ograniczeniem prac oraz niezrealizowaniem planu zatrudnienia zarówno prokuratorów, jak i osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń, do budżetu państwa została zwrócona kwota 3.827 tys. zł. Ponadto w trakcie roku budżetowego dokonano przeniesień wydatków między paragrafami klasyfikacji budżetowej na łączną kwotę 14.614,3 tys. zł. W listopadzie 2007 r. dokonano zmiany polegającej na wprowadzeniu do planu wydatku na zakup budynku na siedzibę Oddziału IPN w Rzeszowie. Zmiany w planie finansowym w IPN dokonane zostały z zachowaniem zasad określonych w art. 148 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych¹⁶; były celowe i właściwie udokumentowane.

Wydatki

Wydatki wyniosły 201.664,3 tys. zł i były o 2,9% niższe od planu po zmianach, z tego 5.473 tys. zł przeniesiono do wykorzystania w roku 2008. Wydatki zrealizowano w dziale 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa. W strukturze wykonania wydatków prawie 80% stanowiły wydatki bieżące, a 18,8% wydatki majątkowe. W stosunku do wykonania 2006 r. wydatki bieżące wzrosły o 59%, a wydatki majątkowe o 93,8%. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Niższe od planowanego wykonanie wydatków wynikało z przerwania prac nad tworzeniem katalogów, w tym katalogu osób traktowanych przez służby specjalne PRL jako informatorów, które IPN prowadził od 15 marca 2007 r. na podstawie ustawy z dnia 18 października 2006 r. (tzw. lustracyjnej). Wyrok Trybunału Konstytucyjnego spowodował przesunięcie w czasie tworzenia pionu lustracyjnego. Miało to wpływ na niewykorzystanie limitu zatrudnienia zarówno prokuratorów, jak i osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania oraz niewykorzystania środków na wynagrodzenia osobowe pracowników i prokuratorów (§§ 4010, 4030) wraz z pochodnymi oraz innych wydatków bieżących w kwocie ponad 6 mln zł.

W 2007 r., po zawarciu przez IPN w dniu 19 września 2007 r. ugody sądowej, wydatkowano z budżetu 100,0 tys. zł na wypłatę pracownikowi odszkodowania w związku z odwołaniem ze stanowiska Dyrektora Generalnego. Zawarcie ugody poprzedzone było złożeniem przez Prezesa IPN Dyrektorowi Generalnemu propozycji innej pracy w trybie art. 42 Kodeksu Pracy.¹⁷ Stronom w przewidzianym

¹⁴ Dz.U. Nr 218, poz. 1592.

¹⁵ Wyrok z dnia 11 maja 2007 r. 48/5/A/2007 Sygn. Akt K 2/07.

¹⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

¹⁷ Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz.94.

terminie nie udało się dojść do porozumienia, wobec czego stosunek pracy uległ rozwiązaniu z upływem terminu wypowiedzenia.

Dane o wydatkach budżetowych przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

Rozliczenie środków

Ministerstwo Finansów przekazało w 2007 r. na rachunek IPN kwotę 202.314,6 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe (6.123,7 tys. zł) zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminie określonym w § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁸, stanowiło to 16,7% (z tego 9,9% oddziały) środków przekazanych przez Ministerstwo Finansów w grudniu.

Wydatki niewygasające

Przeniesione do realizacji w 2007 r. wydatki budżetowe roku 2006¹⁹ w kwocie 5.697,1 tys. zł, z przeznaczeniem na realizację projektu *Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką* i *Index. Baza danych Polaków zamordowanych i represjonowanych przez hitlerowców za pomoc Żydom* oraz remont i modernizację siedziby IPN w Warszawie ul. Towarowa 28 i Oddziału IPN w Białymstoku, zostały w pełni wykorzystane.

Na wniosek Prezesa IPN w wykazie wydatków budżetu państwa, które w 2007 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego²⁰, ujęto 5.473,4 tys. zł. W kwocie tej 270,0 tys. zł stanowią wydatki na dokończenie II etapu projektu *Encyklopedia Solidarności* oraz 5.203,4 tys. zł wydatki majątkowe na wykonanie 6 zadań inwestycyjnych realizowanych przez Oddziały IPN w Białymstoku, Wrocławiu, Opolu oraz Centralę IPN w Warszawie.

Dotacje (bez majątkowych)

Kontrola dotacji celowych wypłaconych przez IPN w kwocie 830 tys. zł wykazała, że środki przeznaczone zostały na realizację projektów *Indeks Represjonowanych – weryfikacja i udostępnianie danych o obywatelach polskich represjonowanych przez organa państwowe ZSRR w latach 1939-1959* i *Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką* oraz programów *Indeks. Baza danych Polaków zamordowanych i represjonowanych przez hitlerowskie Niemcy i ich sojuszników za pomoc Żydom w okresie II wojny światowej* i *Encyklopedia Solidarności. Ludzie, struktury i wydawnictwa opozycji politycznej w Polsce w latach 1976-1989*. Wybór kontrahentów (Fundacji Ośrodka KARTA, Fundacji Instytutu Studiów Strategicznych, Stowarzyszenia POKOLENIE) następował z zastosowaniem ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²¹, w drodze rozpisane go konkursu. W umowach określono między innymi termin realizacji zadania oraz postanowienie, że niewykorzystane środki finansowe zleceniobiorcy są zobowiązani zwrócić na rachunek bankowy IPN wraz z odsetkami w terminie 14 dni od określonego terminu realizacji. IPN dokonywał okresowych ocen realizacji zadań,

¹⁸ Patrz przypis nr 11.

¹⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 2006 r. (Dz.U. Nr 232, poz. 1689).

²⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów 11 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 241, poz. 1760).

²¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz.U. Nr 96, poz. 873).

tj. Komisja Ekspertów IPN dokonywała oceny sprawozdań wykonania każdego zadania oraz rozliczenia finansowego.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w 2007 r. w części 13 wyniosło 1.779 osób i było niższe od planowanego o 169 osób. Różnice pomiędzy planowanym zatrudnieniem a jego wykonaniem wystąpiły w wyniku odstąpienia od tworzenia pionu lustracyjnego i niezatrudnienia prokuratorów powoływanych przez Prokuratora Generalnego, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2007 r. W porównaniu do roku 2006 przeciętne zatrudnienie wzrosło w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania o 199 osób, a w grupie prokuratorów o 16 osób.

Łączne wydatki na wynagrodzenia w części 13 wyniosły 98.822 tys. zł i stanowiły 96,5% wielkości planowanej po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wyniosło 4.629 zł. W porównaniu do 2006 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 814 zł. Zwiększenie wydatków na wynagrodzenia w porównaniu do 2006 r. nastąpiło w związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2007 r.²², zmieniającego tabelę miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników, niebędących członkami korpusu służby cywilnej, zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek.

Limit wydatków na wynagrodzenia nie został przekroczony.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

Niewykorzystanie środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe spowodowane było nieosiągnięciem limitu zatrudnienia prokuratorów, określonego w ustawie budżetowej i decyzji Ministra Finansów o uruchomieniu środków w ramach rezerwy celowej.

Pochodne od wynagrodzeń

Instytut Pamięi Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przekazał²³ składki na ubezpieczenie społeczne (11.804,6 tys. zł), zdrowotne (3.070,9 tys. zł), Fundusz Pracy (903,1 tys. zł) oraz należne wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (1.081,6 tys. zł) w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych²⁴ i art. 49 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych²⁵.

Zakupy towarów i usług

Wydatki w paragrafach 4210 Materiały i wyposażenie, 4260 Zakup energii, 4270 Zakup usług remontowych, 4300 Zakup usług pozostałych wyniosły 27.541,5 tys. zł. Kontrolą objęto wydatki wylosowane metodą monetarną (opisaną na str. 6) na kwotę 63,6 tys. zł. Kontrola wykazała, że były one dokonywane

²² Dz.U. Nr 45, poz. 290.

²³ Kontrolą objęto zarówno składki zaliczane do wydatków państwa, jak i składki przekazywane do ZUS i NFZ z wynagrodzeń pracowników.

²⁴ J.t. Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.

²⁵ J.t. Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92.

z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych oraz przepisów określonych w art. 35 ust. ustawy o finansach publicznych.

Po kontroli wykonania budżetu państwa za 2006 r. w części 13, NIK wnioskowała o udzielanie zamówień gospodarstwu pomocniczemu jednostek organizacyjnych więziennictwa z zachowaniem zasad gospodarności i celowości działania. Prezes IPN, zarządzeniem w sprawie udzielania zamówień jednostkom organizacyjnym Skarbu Państwa przez Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, określił m.in. procedurę udzielania zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane o wartości przekraczającej równowartość 14 tys. EUR gospodarstwu pomocniczemu przy jednostkach organizacyjnych powołanych przez Ministra Sprawiedliwości. Jednocześnie wprowadził ograniczenie w zawieraniu umów z gospodarstwami pomocniczymi jednostek organizacyjnych więziennictwa poprzez wymóg dokonania wyboru takiej jednostki w drodze porównania ofert. We wniosku o zatwierdzenie udzielenia zamówienia jednostce tego typu, wymienione były ich oferty ze wskazaniem najkorzystniejszej oferty.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe wyniosły 37.983,8 tys. zł, (w tym wydatki niewygasające 5.203,4 tys. zł). Z ustalonej w ustawie budżetowej kwoty 33.900,0 tys. zł plan został zwiększony do 38.000,0 tys. zł. Bez uwzględnienia wydatków niewygasających realizacja wyniosła 32.780 tys. zł (86,3% planowanych wydatków). Taki poziom realizacji planu wydatków spowodowany był koniecznością uzgodnienia zakresów prac remontowo-budowlanych, sprawdzeniem kosztorysów oraz koniecznością przeprowadzenia robót dodatkowych, nieobjętych dokumentacją i niemożliwych do przewidzenia na etapie zawierania umowy.

Wydatki majątkowe zrealizowane zostały zgodnie z przyjętym planem rzeczowo-finansowym i przeznaczone na dokończenie realizacji inwestycji rozpoczętych w roku 2006, przygotowania planowanych inwestycji adaptacyjno modernizacyjnych do wykonania w latach następnych oraz zakupy inwestycyjne związane z informatyzacją (modernizacja sieci WAN), system wspomagający zarządzanie archiwami, sprzęt komputerowy, oprogramowania, serwery, drukarki, system informacji prawnej, środki transportu, sprzęt techniczny (kserokopiarki, czytniki, niszczarki, czytniko-kopiarki, faksy, skanery, aparaty cyfrowe, sprzęt nagłaśniający, panele do systemów wystawienniczych).

Największe środki wydankowano na zakup sprzętu komputerowego (7.180,3 tys. zł), pozostałego sprzętu (4.755,3 tys. zł) i oprogramowania (1.395,9 tys. zł), dokończenie rozbudowy budynku Oddziału w Białymstoku (5.225,5 tys. zł), modernizację obiektu Delegatury IPN w Kielcach (2.159,0 tys. zł), przebudowę i rozbudowę budynku byłego aresztu na cele wystawiennicze, budowę drogi dojazdowej i otwartego parkingu w Oddziale we Wrocławiu (1.701,0 tys. zł), przebudowę pomieszczeń w Koszalinie i Radomiu (2.736 tys. zł), a także dokończenie przebudowy budynku w Warszawie ul. Towarowa (1.580 tys. zł) oraz na zakup budynku w Rzeszowie. NIK zwraca uwagę, że budynek ten zakupiono za 2.606,3 tys. zł. Z przedstawionych w trakcie kontroli dokumentów wynika, że budynek wymaga modernizacji, której koszty znane będą po zakończeniu prac projektowych. Według złożonych wyjaśnień przez IPN koniec roku 2007 przyspieszył podjęcie decyzji finansowych umożliwiających przeprowadzenie zakupu nieruchomości. W ocenie NIK, zarówno zakres prac modernizacyjnych, jak i koszty z nimi związane powinny być oszacowane i uwzględnione w negocjacjach. Natomiast koniec roku budżetowego i posiadanie środków finansowych

nie powinny stanowić decydującego argumentu do podejmowania decyzji o realizacji wydatków majątkowych.

Kontrola wylosowanych metodą monetarną (opisaną na str. 6) wydatków na kwotę 12.802,8 tys. zł, tj. 33,7% wydatków majątkowych wykazała, że były one dokonywane z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zobowiązania

Na koniec 2007 r. w części 13 zobowiązania ogółem wynosiły 8.327,8 tys. zł i były o 62,6% wyższe niż w 2006 r. Zobowiązania obejmowały dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz z pochodnymi (92,6%), zakup towarów i usług (4,4%) honoraria i wynagrodzenia bezosobowe (0,8%). Zobowiązania z tytułu zakupów i wypłat wynagrodzeń bezosobowych, zgodnie z terminami płatności określonymi w fakturach i umowach zostały spłacone do 31 stycznia 2008 r. W 2008 r. dokonano spłaty zobowiązań wymagalnych z roku poprzedniego w kwocie 0,5 tys. zł (w tym odsetki 17,0 zł).

Inne ustalenia kontroli

Komórka Audytu wewnętrznego zrealizowała jedno z dwóch zaplanowanych na 2007 r. zadań audytowych (drugie przeniesiono do realizacji w 2008 r.) i trzy poza planem zgodnie z decyzją Prezesa IPN. Sprawozdanie z każdego przeprowadzonego zadania audytowego zawierające wnioski i zalecenia w przypadkach stwierdzonych uchybień przedstawiono Prezesowi IPN. W ocenie NIK audyt w IPN został przeprowadzony w oparciu o plan audytu na 2007 r., a sprawozdania z zadań sporządzone były zgodnie z art. 48 ustawy o finansach publicznych i tym samym wniosek sformułowany po zakończeniu kontroli wykonania budżetu państwa w 2006 r. w części 13 został zrealizowany.

4. Wykonanie planów finansowych

Gospodarstwo pomocnicze

Wykonane przychody w Gospodarstwie Pomocniczym IPN wyniosły 5.664,7 tys. zł (96,3% planu), koszty – 5.588,2 tys. zł (95,9% planu). Zysk netto wynosił 51,2 tys. zł, z tego wpłata do budżetu – 25,6 tys. zł. Stan zatrudnienia na koniec 2007 r. wynosił 49 etatów, przeciętne wykonanie w okresie sprawozdawczym – 63 etaty (plan 74 etaty). Wynagrodzenia wykonano w kwocie 2.230,4 tys. zł wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (plan 2.457,0 tys. zł). Należności wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności (Rb-N) wynosiły 7,0 tys. zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W 2007 r. Prezes IPN dysponował płatniczą kartą kredytową. Właścicielem rachunku było Gospodarstwo Pomocnicze, które dokonywało rozliczenia transakcji, a następnie obciążało kosztami z tego tytułu Centralę IPN. W 2007 r. wydatkowano 37,3 tys. zł przy użyciu płatniczej karty kredytowej. NIK zwraca uwagę, że użytkownik karty, który nie jest pracownikiem Gospodarstwa Pomocniczego, nie jest uprawniony do dokonywania wydatków w imieniu tej jednostki. Regulamin korzystania z kart zawiera wprawdzie zapis, że wydatki finansowane kartą powinny być ponoszone na cele służbowe oraz wskazuje kategorie wydatków, lecz nie określa zasad weryfikacji wydatków.

Dochody własne jednostki budżetowej

Dochody własne IPN do końca 2007 r. ogółem wyniosły 30 zł, tj. 0,6% planowanej kwoty (5,0 tys. zł) i pochodziły ze sprzedaży specyfikacji przetargowej. Kwotę tę przeznaczono na refundację wydatku w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia. Niższa od planowanej realizacja dochodów własnych była wynikiem bezpłatnego udostępniania dokumentacji przetargowej na stronach internetowych, do czego zobowiązywała zamawiającego ustawa Prawo zamówień publicznych.

5. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół z kontroli podpisano bez zastrzeżeń w dniu 7 kwietnia 2008 r.
Narada pokontrolna odbyła się w dniu 17 kwietnia 2008 r.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne w dniu 22 kwietnia 2008 r. skierowano do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z dnia 6 maja 2008 r. Prezes IPN poinformował, że podjęto działania zgodne z zaleceniami Najwyższej Izby Kontroli dotyczące płatniczej karty kredytowej.

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem					
	dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	337,9	326,0	556,2	164,6	170,6
1.	rozdział 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	145,6	100,0	253,9	174,4	253,9
1.1.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	42,8	17,0	93,3	218,0	548,8
1.2.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	52,7	61,0	63,4	120,3	103,9
1.3.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek org.	20,3	0,0	51,7	254,7	-
2.	rozdział 75112 jednostki podległe Instytutowi pamięci narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	192,3	226,0	302,3	157,2	133,8
2.1.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	129,4	168,0	183,9	142,1	109,5
2.2.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	37,2	26,0	59,2	159,1	227,7

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.				6:3	6:4	6:5
		Wykonanie*	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie*	w tym:			
						wydatki niewygasające			
tys. zł						%%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	Ogółem **, w tym:	122.649,5	172.358,0	207.788,0	201.664,3	5.473,4	164,4	117,0	97,1
1.	Dział 751 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	122.069,6	171.565,0	206.995,0	200.983,0	5.473,4	164,7	117,2	97,1
1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	48.073,0	59.967,0	83.492,0	81.816,4	-	170,2	136,4	98,0
1.2.	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe prokuratorów	10.494,5	14.108,0	14.618,0	12.697,6	-	121,0	90,0	86,9
1.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	8.355,6	10.983,0	14.449,2	14.047,8	-	168,1	127,9	97,2
1.4.	§ 421 Materiały i wyposażenie	6.337,2	6.029,0	8.270,8	8.072,2	-	127,4	133,9	97,6
1.5.	§ 426 Zakup energii	2.091,1	3.240,0	2.510,7	2.319,3	-	110,9	71,6	92,4
1.6.	§ 427 Zakup usług remontowych	1.681,5	1.894,0	1.644,8	1.449,3	-	86,2	76,5	88,1
1.7.	§ 4300 Zakup pozostałych usług	12.964,6	15.735,0	17.732,4	17.357,6	-	133,9	110,3	97,9
1.8.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne	10.626,5	20.000,0	17.927,0	17.919,5	3.103,4	168,6	89,6	99,9
1.9.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne	8.976,7	13.900,0	20.073,0	20.064,3	2.100,0	223,5	144,4	99,9
2.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne								
2.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	579,9	793,0	793,0	681,4	-	117,4	85,9	85,9

* Łącznie z wydatkami niewygasającymi.

** Realizację wydatków w częściach wymienionych w art. 121 ustawy o finansach publicznych należy prezentować w układzie dział, rozdział, paragraf; w pozostałych przypadkach dział, rozdział ewentualnie znaczący § dla danej części budżetu państwa.

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie		Wykonanie 2006 r.			Wykonanie 2007 r.			8: 5 %%
		Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70*** tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego zł	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70*** tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem , w tym dział,	1.364	62.442,0	3.815	1.779	98.822,0	4.629	121,0
1.1	Rozdział 75101 Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa , w tym wg statusu zatrudnienia	492	23.634	4.003	671	39.655	4.925	123,0
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	164	13.667	1	227	18.917	138,4
	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	475	21.366	3.748	648	36.367	4.677	124,8
	09 – sędziowie i prokuratorzy	16	2.104	10.958	22	3.061	11.595	105,8
1.2	Rozdział 75112 Jednostki podległe IPN-KŚZpNP, w tym wg statusu zatrudnienia:	872	38.808	3.709	1.108	59.167	4.450	120,0
	01 – osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	786	29.671	3.146	1.012	48.728	4.013	127,6
	09 – sędziowie i prokuratorzy	86	9.137	8.854	96	10.439	9.062	102,4

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu MF z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Kalkulacja oceny końcowej część 13**Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**

Oceny wykonania budżetu części 13 Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2007 roku.

Grupa II

Dochody : 556,2 tys. zł

Wydatki : 201.664,3 tys. zł

Łączna kwota G : 202.220,5 tys. zł (556,2 + 201.664,3)

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9972$

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,0028$

Nieprawidłowości w dochodach: nie wystąpiły.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna.

Wynik końcowy $Wk: 5x 0,9972 + 5x 0,0028 = 4,98 + 0,014 = 5,0$

Ocena końcowa: pozytywna.

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
8. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Sprawiedliwości
11. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
12. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego